

Závažné úniky a havárie s dopadem na životní prostředí

Květen 2014

Několik havárií

- ❖ Listopad 1986 – při požáru skladu agrochemikálií ve švýcarské Basileji došlo k úniku několika tun znečišťujících látek do řeky Rýn. Uniklé látky znečistily řeku ve čtyřech zemích a způsobily závažné poškození životního prostředí.
- ❖ Listopad 2005 – při explozi továrny v čínské městě Jilin došlo k úniku 100 tun benzenu do řeky Songhua. Benzen proudil vytvořil skvrnu v délce 80 km. Město Harbin muselo uzavřít po dobu 5 dnů přívod vody pro téměř 4 miliony lidí
- ❖ Prosinec 2008 – z uhelné elektrárny v Kingstonu ve státě Tennessee (USA) uniklo po protřetí retenční nádrže (popílkoviště) přes 4 miliardy litrů popelového kalu (směs popela a vody). Kal se rozlil přes řeku Emory na protější břeh, kde způsobil škody na ploše 121 hektarů (300 akrů), poškodil obydlí a kontaminoval vodu v dalších okolních řekách. Jedná se největší havárii spojenou s únikem popílku v historii Spojených států amerických.
- ❖ Leden 2014 – v Charlestonu v Západní Virginii (USA) unikly ze skladovací nádrže otvorem velkým asi 2,5 cm tisíce kilogramů 4-methyleklohexylmethanolu (MCHM) do řeky Elk. K úniku došlo před odběrným místem pitné vody pro cca 300 000 obyvatel. Po úniku vyhledaly stovky lidí lékařskou péči.

(1) Poškozená skladovací nádrž a únik do záchytné jímky; (2) Instalované normé stěny a sanační práce; (3) Letecký pohled na kingstonský únik; (4) Závod, ve kterém došlo k úniku v Charlestonu

Víte, že?

- ➔ Za havárie procesní bezpečnosti obvykle považujeme požáry, exploze a bezprostřední úrazy po expozici toxickým, žíravým nebo jinak nebezpečným látkám. Nicméně do této kategorie patří i velké úniky nebezpečných látek zejména do řek nebo jiných vodních ploch. Tyto havárie mají totiž potenciál ohrozit velké množství lidí, včetně těch, kteří jsou daleko od vašeho závodu.
- ➔ K některým z výše uvedených havárií došlo v důsledku úniku z potrubí, nádoby nebo nádrže, zatímco další byly následkem jiné havárie (požár nebo výbuch).
- ➔ Důležitou součástí systému záchytu úniků nebezpečných látek jsou správně navržené a udržované záchytné systémy kolem skladovacích nádrží a jiných procesních nádob, vč. dalších míst s rizikem úniku (např. plnicí a stáčecí místa).

Co můžete udělat?

- ➔ Vědět co se od vás očekává, pokud zjistíte únik látek ze zařízení ve vašem závodě. Pochopit co musíte v případě zjištěného úniku ihned udělat, komu únik nahlásit a jak iniciovat podnikové postupy, které povedou k zamezení a likvidaci úniku.
- ➔ Zkontrolujte vaše havarijní plány a ujistěte se, že obsahují potřebná opatření k zabránění úniku nebezpečných látek do řek a jiných vodních toků v případě požáru, výbuchu nebo jiné havárie.
- ➔ Zkontrolujte záchytné systémy (jímky) kolem čerpadel, plnicích a stáčecích míst a na dalších místech, kde může dojít k úniku. Ujistěte se, že jsou řádně udržovány a v dobrém stavu.
- ➔ Co nejrychleji vyčerpávejte dešťovou vodu ze záchytných systémů (jímek) skladovacích nádrží. Pokud je jímka plná vody, nebude schopna zachytit únik!
- ➔ Zapojte se do havarijních cvičení a poznejte, jaká opatření je třeba přijmout, aby se zabránilo úniku uniklých nebezpečných látek mimo váš závod.

V procesní bezpečnosti jde i o ochranu životního prostředí!